

Interjú Sensei Sáfár Lászlóval

Szövetségünk elnökével Sensei Sáfár Lászlóval (9. dan) készített interjút Shaun Banfield a www.theshotokanway.com oldal szerkesztője, munkatársa. Az oldal egy online magazin és tudás centrum, melynek fő központi témája a shotokan karate. Úgy instruktorknak, ahogy tanítványoknak, érdeklődőknek egyaránt, a világ minden pontjáról. Rendszeresen készítenek interjút a shotokan karate meghatározó alakjaival, mint pl. Sensei Kanazawa, Sensei Okazaki vagy Sensei Yabe. A Sensei Sáfár Lászlóval készült interjúból közlünk részleteket...

(Saun Banfield) Meg osztaná az olvasókkal, hogyan és miért kezdett el karatézni?

(Sáfár László) Amikor az Egyesült Államokba kerültem nem igazán tudtam angolul – szinte semmit, tehát nem sok mindenhez tudtam hozzáfogni. Egy ilyen kivétel volt a karate, annak köszönhetően, hogy a japánok sem tudtak angolul. Próbáltuk lekövetni, amit csinálnak, és így „kommunikáltunk”. Idővel egyre jobb lettem, lehetőséget kaptam, hogy versenyekre járjak, és nagyon megszerettem a karatét.

(SB) Milyen versenyekre járt, meg tudna osztani néhány érdekesebb élményt, emléket?

(SL) Az egész világon részt vettem versenyeken, pl. a franciaországi világbajnokságon, Los Angelesben a JKA világbajnokságon, a New Orlenas-i nemzeti, a kanadai pán-amerikai bajnokságon..., ezek voltak abban az időben a legmeghatározóbb versenyek. Annyi versenyt és bajnokságot nyertem, hogy nehéz visszaemlékezni egy-egy versenyre, amit azonban megtanultam a versenyzés során, hogy a karate nem a győzelemről vagy a vereségről szól, hanem arra tanít, hogy az életben hogyan viseljük el a sikert vagy a sikertelenséget. Ennek kapcsán elmesélek egy rövid történetet: egyik

alkalommal, amikor megnyertem a nemzeti bajnokságot (USA), nem sokkal később vizsgáztam 3. dan-ra. Ezen a vizsgán mindenki átment, akikkel küzdöttem a versenyen, és legyőztem őket, kivéve engem. Ekkor odamentem Sensei Okazakihoz, és azt mondtam neki, hogy kilépek. Sensei anélkül, hogy megkérdezte volna, miért, azt válaszolta, hogy menj! Két nappal később a dojo előtt álltam, és vártam a Senseit. Azt kérdezte, mit akarok ott? Azt mondtam, hogy edzeni. Erre ő: akkor menj, és eddz! Az elkövetkező hónapban nagyon keményen edzettem, de ő még csak rám sem nézett... Végül szólt, hogy menjek oda beszélni vele. Bementünk az irodájába, és azt kérdezte, miért jöttél hozzám vizsgázni? Mert tisztelem a döntésedet, válaszoltam. Akkor miért nem fogadod el, kérdezte? Sensei, mindenki átment, akiket legyőztem, és én megbuktam. Ez igazságos?, kérdeztem vissza. Azt felelte: miért a „vesztesekhez” hasonlítod magad, miért nem próbálsz meg olyan jó lenni, amilyen lehetnél? Az az, amiről a verseny, a karate-do, az élet szól.

(SB) Mi volt az első benyomása Sensei Okazakiról?

(SL) Úgy éreztem, és gondolom ma is, hogy az egyik legjobb tanító, akit valaha ismertem!

(SB) Mi volt a személyiségében, ami ilyen nagy tiszteletű, elismert tanítóvá, emberré tette?

(SL) Sensei Okazaki – és azt hiszem ebben nagyon sokan egyet fognak érteni velem – egy nagyon önzetlen és nyílt, őszinte ember volt. Olyan módon tudott tanítani, instruálni, hogy az adott körülményeket teljesen ki tudta zárni.

(SB) Ön Sensei Okazaki legmagasabb rangú tanítványa. Tudna mesélni nekünk egy kicsit az edzésekről Sensei Okazakival?

(SL) Sensei Okazaki egy nagyon energikus tanító, akinek az edzései soha nem voltak unalmasak. Egy

testvér, barát, egy tanító, egy igazi Sensei számomra, és úgy gondolom azt akarta, hogy a valódi karate-do-t gyakoroljuk.

(SB) Azt említette, hogy Sensei Okazaki a tökéletességre törekedett mindig. Milyenek voltak a kumite edzések?

(SL) Mindig azt szoktam mondani a tanítványaimnak, hogy nem kell sokat verekedni ahhoz, hogy jó legyél a kumiteban, sokkal inkább kell a kata-kat gyakorolni.

Ez volt Sensei Okazaki kumite tanítási megközelítése is. Egy verseny való felkészülés során órákon át a kombinációs technikákat gyakoroltuk és a kata-kat. Az utolsó héten jött csak a jiu-kumite. Ekkor pedig azt csinálta, hogy a küzdőtér egyik oldalára állt velük szemben, és mindegyikünkkel küzdött egyenként. Nagyon jó harcos volt, és ezt úgy tudta megmutatni nekünk, hogy ennek ellenére nem bántott minket, nem sérültünk meg.

(SB) Kata edzéseken Sensei Okazaki inkább a kata technikáira vagy a „szépségére” helyezte a hangsúlyt?

(SL) Egy igazi kata mester volt, tehát gyakorlás közben nem érte be mással, csak a tökéletes technikákat fogadta el. Mindig azt mondta, hogy a karate 70%-ban kata-ból, 30%-ban kumite-ből áll. Ezért is figyelhető meg az, hogy akik jók kata-ban, jól is verekednek.

(SB) Azt mondta, hogy önnek egy igazi Sensei volt Okazaki mester. Mit gondol, mi tesz valakit nagy Sensei-jé, mind technikailag mind emberileg?

(SL) Sensei Nakayama egyszer azt mondta nekünk, hogy a Sensei egy nagyon különleges megnevezés, nem szabad könnyelműen használni. Nagy művészeket, írókat, különleges embereket illet meg a megnevezés, hogy Sensei. Sensei Okazaki minden tekintetben egy nagyon különleges ember volt. Attól még, ha valaki ügyesen karatézik, nem válik sensei-jé.

(SB) Más tanítókkal is edzett Sensei Okazakin kívül?

(SL) Volt lehetőségem együtt dolgozni Kanazawa, Shirai, Enodea, Kase és Mori sensei-jel.

Egy rövid történet Sensei Nakayamaról: a Sensei egy alkalommal Philadelphihában járt, én azonban egyik edzésére nem tudtam elmenni. A másnapi edzés előtt a dojo ajtaja előtt állt, odamentem hozzá, és bocsánatot kértem, hogy az előző napi edzésen nem volt ott, de ennél a pontnál félbe is szakított, és az égre mutatott. Látod ott fent a napot? Igen, feleltem. Amikor a nap lenyugszik, eggyel közelebb kerülsz életed végéhez, tehát amit aznap elmulasztottál, soha nem tudod bepótolni. Se pénz, se ígéret, se bölcsesség nem pótolhatja azt, amit nem tanultál meg, felelte. Soha többet nem kértem bocsánatot...

(SB) Sensei Okazakitól eltekintve, ki befolyásolta, gyakorolt még hatást a karatájára?

(SL) A tanítványaim!

(SB) Miben tér el az AJKA-I és a JKA karate megközelítése?

(SL) Technikai szempontból nincs különbség. Az eltérés abból áll, hogy az AJKA-I tagjait megkülönböztetés nélkül egyformán kezeljük, teljesítményüktől függetlenül. Megadjuk a lehetőséget, hogy magukkal vigyék, amit hoznak, hozzátesznek, és erről szól az élet, a karate-do. Sensei Okazaki ezt tanította nekem...

(SB) Azt beszélnek, hogy az ön Instruktor Programja „teljes instruktorkat” képez, segítene ennek megértésében?

(SL) Az egyik félreértés az volt korábban, hogy csak az USA-ban vannak jó karatésok, és meglepődve tapasztaltam, hogy Európában is sok jó karatés dolgozik. Sensei Nakayama-t idézve, „Tanulj meg tanulni a tanítványaidtól!” A karate egy élethosszig tartó tanulást is jelent, minden nap igyekszem mindenből okulni, tanulni. Egyik alkalommal Sensei Nakayama-val egy TV-s interjún vettünk részt, ahol arról kérdezték, hogy tud-e aikidozni, judozni, kendozni, stb. Azt válaszolta, hogy ezek is nagyon szép dolgok, de több, mint 40 éve karatézik, és még mindeig rengeteg mindent tanul, nincs ideje a többire.

(SB) Mit gondol, mi technikai szempontból a karate Achilles-sarka, akár az ön csoportjában, vagy amit máshol tapasztalt?

(SL) A túl kevés gyakorlás.

(SB) Mi a kedvenc kata-ja, és miért?

(SL) Fiatalon az unsu volt a kedvencem, most, közel 80 évesen a hangetsu-t szeretem.

Végeredményben a karate az életem részévé vált, és ez az egyik legnagyobb dolog. Rengeteg értéket kaptam a karatétól, megannyi elismerést köszönhetek neki világszerte, egy jó életet elsősorban, és valamit, amit életem végéig csinálhatok. Minden, amit elértem az életben valóban a karaténak és a tanítóimnak köszönhetek...